

20 Ιουλίου 2024

50 χρόνια μετά, η πρώτη γενιά του προσφυγικού πληθυσμού έχει σχεδόν εξαλειφθεί

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Σαν σήμερα για να μην ξεχνιόμαστε... \(ιστορικά γεγονότα & Παγκόσμιες ημέρες\)](#)

Οι δεκάδες χιλιάδες που εκδιώχθηκαν βίαια από τις περιοχές όπου τα τουρκικά στρατεύματα εισέβαλαν στον Ιούλιο του 1974, είναι για την Κύπρο μια πληγή που

δεν επουλώνεται. Αν και πολλοί από την πρώτη γενικά προσφύγων της τουρκικής εισβολής έχουν φύγει από τη ζωή, οι συνέπειες του εκτοπισμού δεν έχουν εκλείψει, επηρεάζοντας και τις επόμενες γενιές, κυρίως σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα στέγασης και επιχειρηματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων (ΠΕΠ).

Σε δηλώσεις του, Πρόεδρος της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, Γιώργος Λυσανδρίδης, διευκρίνισε ότι, στην περίπτωση της μεγάλης πλειοψηφίας των πληγέντων του 1974, ο σωστός όρος για όσους εγκατέλειψαν την περιοχή όπου βρίσκεται η μόνιμη κατοικία τους και υποχρεώθηκαν να εγκατασταθούν σε άλλη περιοχή της πατρίδας τους, είναι ο όρος «εκτοπισθέντες», που περιλαμβάνει και τους επαναπατρισθέντες μετανάστες οι οποίοι πριν ή/και κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής διέμεναν στο εξωτερικό και έλκουν την καταγωγή τους από κατεχόμενη περιοχή.

Σημείωσε, ακόμα, ότι «τα παιδιά των οποίων ο πατέρας ή η μητέρα είναι εκτοπισθέντες, θεωρούνται ότι έχουν τη μόνιμη κατοικία τους στις κατεχόμενες περιοχές και, συνεπώς, για τους σκοπούς του Νόμου και των στεγαστικών ή άλλων βοηθημάτων θεωρούνται εκτοπισθέντες από το ίδιο μέρος από το οποίο προέρχεται ο γονέας τους».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παραχώρησε η αρμόδια Διεύθυνση Αρχείου Πληθυσμού του Υπουργείου Εσωτερικών, οι εκτοπισμένοι ανέρχονται σε 255.120. Όπως αναφέρει το Υπουργείο Εσωτερικών, μετά την εισβολή ο αριθμός των προσφύγων ανέρχονταν περίπου στις 160.000. Στα στοιχεία που διατηρεί το Αρχείο Πληθυσμού, σημειώνεται ότι 116.561 είναι οι απόγονοι προσφύγων εκ πατρογονίας και 93.624 είναι οι απόγονοι προσφύγων εκ μητρογονίας.

Σημειώνεται ότι το σύνολο των 255.120 περιλαμβάνει, επίσης, και όσους κατά την τουρκική εισβολή διέμεναν προσωρινά στις ελεύθερες περιοχές για επαγγελματικούς λόγους, των οποίων όμως η ακίνητη περιουσία βρίσκεται στις κατεχόμενες από την Τουρκία περιοχές. Περιλαμβάνονται, ακόμα, 2166 άτομα που διέμεναν για επαγγελματικούς λόγους στις κατεχόμενες περιοχές, ακόμα κι αν δεν είχαν καταγωγή η περιουσία εκεί.

Σε ερώτηση πώς θα προσδιορίζεται μελλοντικά ο πρόσφυγας και μέχρι ποιες γενιές θα φθάνει η ιδιότητα του πρόσφυγα, ο Πρόεδρος της ΠΕΠ είπε πως με το παρόν νομικό πλαίσιο η ιδιότητα του εκτοπισθέντα ή του πρόσφυγα όπως έχει επικρατήσει ο όρος, στην ουσία κληρονομείται από γενιά σε γενιά και ως εκ τούτου δεν υπάρχει κάποιος περιορισμός ή κάποιο στάδιο στο οποίο θα σταματήσει.

Κατά διαστήματα, είπε, ακούγονται φωνές που θέτουν αυτό το ερώτημα ή και δίλημμα, σημείωσε όμως ότι «στόχος και επιθυμία όλων μας είναι να αρθεί σύντομα η ιδιότητα αυτή μέσα από τη λύση του Κυπριακού και την επιστροφή των προσφύγων στις πατρογονικές τους εστίες».

Κληθείς να σχολιάσει αν υπάρχει φόβος να εκλείψει η γενιά των γνήσιων προσφύγων, ανέφερε ότι η παρέλευση 50 χρόνων από την Τουρκική Εισβολή, αναπόφευκτα επιφέρει και την φυσική απώλεια της μάζας των προσφύγων που είχαν εκτοπισθεί το 1974.

«Ο χρόνος κυλάει και είναι αδυσώπητος. Η πρώτη γενιά έχει σχεδόν εξαλειφθεί. Για παράδειγμα αυτή τη στιγμή υπάρχουν γύρω στους 90 χιλιάδες εγγεγραμμένοι εκτοπισθέντες εκλογείς άνω των 50 ετών ενώ αν λάβουμε υπόψη τους άνω των 70 ετών, δηλαδή άτομα που ήταν 20 χρονών κατά την Τουρκική Εισβολή, ο αριθμός αυτός κατεβαίνει λίγο πάνω από τις 30 χιλιάδες. Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι το αρχικό νούμερο για το οποίο γινόταν αναφορά, τις 200 περίπου χιλιάδες των προσφύγων, έχει μειωθεί πέραν του 50% αυτά τα 50 χρόνια», πρόσθεσε.

Το ζήτημα, συνέχισε, είναι πως οι «γνήσιοι» πρόσφυγες φεύγουν, παίρνοντας μαζί τους τα βιώματα, τις αναμνήσεις τους, τον πόθο για επιστροφή, τη σύνδεση τους με την πατρώα γη - αισθήματα και σχέσεις που αδυνατίζουν και εξασθενούν δυστυχώς στις επόμενες γενιές. Είναι σε αυτό το επίπεδο, τόνισε, που χρειάζεται πρόσθετη προσπάθεια καλλιέργειας των συναισθημάτων αυτών και μεταλαμπάδευση του πόθου στις νέες γενιές, στα παιδιά και τα εγγόνια μας.

Άλλα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες, 50 χρόνια μετά

Ερωτηθείς ο Πρόεδρος της ΠΕΠ είπε πως η απώλεια περιουσίας και η αδυναμία αξιοποίησης της, αποτελούν την πηγή των κυριότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι πρόσφυγες αφού τόσο οι στεγαστικές ανάγκες όσο και οι δυνατότητες επιχειρηματικής ανάπτυξης είναι περιορισμένες.

«Η αδυναμία εξασφάλισης δανειοδότησης λόγω των προαναφερθέντων αποτελεί τη γάγγραινα που καθηλώνει τον προσφυγικό κόσμο από το να ανοίξει ξανά τα φτερά του, να αναπτύξει την επιχείρησή του και να προσφέρει μια στέγη στα παιδιά του.

Η ίδρυση του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών έχει βοηθήσει σημαντικά σε αυτό το ζήτημα, καθώς ιδιοκτήτες τουρκοκρατούμενων περιουσιών, μπορούν να υποθηκεύσουν τις περιουσίες τους μέσα από συγκεκριμένα σχέδια του ΚΦΙΚΒ για να λάβουν επιδότηση του επιτοκίου τους ή χαμηλότοκα δάνεια για την φοίτηση των παιδιών τους ή την επαγγελματική τους δραστηριοποίηση ή και την ανακαίνιση μέρους των οικιών τους», πρόσθεσε.

Ο κ. Λυσανδρίσης επεσήμανε ότι σημαντική μερίδα των εκτοπισθέντων, και ιδιαίτερα ατόμων που διέθεταν μεγάλες εκτάσεις, δεν έχουν λάβει μέχρι τώρα καμιά βοήθεια. «Υπάρχουν και αρκετοί που έλαβαν μια κάποια βοήθεια, που μπορεί στα πρώτα χρόνια να ανερχόταν μεταξύ 1000 και 2000 λιρών και λόγω αυτής της βοήθειας πριν 30-40 χρόνια, δεν έχουν δικαίωμα σε οποιοδήποτε νέο στεγαστικό σχέδιο», είπε.

Ως σημαντικό πρόβλημα ανέφερε και το γεγονός ότι αρκετοί πρόσφυγες διαμένουν σε τ/κ σπίτια ή και σε σπίτια που χτίστηκαν από λάθος υποδείξεις του κράτους σε τ/κ γη και επομένως οι κάτοικοι τους δεν διαθέτουν ακόμη τίτλους ιδιοκτησίας με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

«Χρήζει επίσης αναφοράς η γενικότερη αντίληψη και εικόνα που επικρατεί σε ό,τι αφορά τη διαχείριση και διανομή τ/κ περιουσιών, ιδιαίτερα τα προηγούμενα χρόνια», πρόσθεσε ο Πρόεδρος της ΠΕΠ, εκφράζοντας την ελπίδα ότι «με τη ψήφιση των νέων κριτηρίων από τη Βουλή, και με τις ανάλογες διορθώσεις, θα επέλθει μια πιο διαφανής και δίκαιη αντιμετώπιση του όλου θέματος».

«Πέρα από τη συνεχή προσπάθεια μας ως Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των προσφύγων και την προώθηση εισηγήσεων προς επίλυση των καθημερινών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν αλλά και την αναθεώρηση των εισοδηματικών κριτηρίων και στεγαστικών βοηθειών, συνεχίζουμε να πιέζουμε για την έναρξη ενός σχεδίου αποζημίωσης για την απώλεια χρήσης», συνέχισε ο κ. Λυσανδρίδης.

«Αυτό πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει και κάποιους είδους ανάχωμα σε όσους προσφεύγουν λόγω πραγματικής οικονομικής ανάγκης στην «επιτροπή αποζημιώσεων» και αναγκάζονται να ξεπουλούν τις περιουσίες τους στην Τουρκία», κατέληξε.

ΚΥΠΕ

Αναδημοσίευση από: [Filenews](#)